

**TİCARİ KARAYOLU TAŞITLARININ GEÇİCİ İTHALİNE İLİŞKİN GÜMRÜK
SÖZLEŞMESİNİN UYGUN BULUNMASI HAKKINDA KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 18.1.2005 Sayı: 25704)

Kanun No
5287

Kabul Tarihi
13.1.2005

MADDE 1. - 18 Mayıs 1956'da Cenevre'de imzalanan "Ticari Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesi"nin, 1991 tarihli değişiklikleri de içeren metnine taraf olunmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

AVRUPA EKONOMİK KOMİSYONU
İÇ ULAŞIM KOMİTESİ
TİCARİ KARAYOLU TAŞITLARININ GEÇİCİ İTHALİNE
İLİŞKİN GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ

Cenevre'de 18 Mayıs 1956 tarihinde bağtlanmıştır.

TİCARİ KARAYOLU TAŞITLARININ GEÇİCİ İTHALİNE İLİŞKİN
GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ (1956)

Âkit Taraflar,

Uluslararası karayolu trafiğini kolaylaştırmak amacıyla,

4 Haziran 1954 tarihinde New York'da imzalanan Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesi hükümlerini dikkate alarak,

Ticari karayolu taşıtlarının geçici ithali için, mümkün olduğu ölçüde benzer mevzuat uygulamak ve özellikle özel karayolu taşıtları için öngörülen gümrük belgelerinin bu taşıtlar için de kullanımını sağlamak arzusu ile,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır;

BÖLÜM I**Tanımlar****Madde 1**

Bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda;

a. "İthal vergi ve resimleri" terimi, bu Sözleşmede atıfta bulunulan eşyanın ithalinde ya da bu ithalat dolayısıyla alınan, verilen bir hizmetin yaklaşık maliyeti ile sınırlı ücret ve masraflar haricindeki, gümrük vergi ve resimleri ile diğer tüm vergi, resim, ücret ve masraflar;

b. "Taşıtlar" terimi, motorlu tüm karayolu taşıtları ve bunlara eşlik edecek, taşıtla birlikte veya ayrı olarak ithal edilen römorklar, taşıtla birlikte ithal edilen ve bu taşıtlara ait yedek parçalar, normal aksesuar ve teçhizat;

c. "Ticari kullanım" terimi, kişilerin maddi kazanç, prim veya para karşılığı taşınması ile, para karşılığı olsun olmasın eşyanın ticari veya sınai maksatla taşınması;

d. "Geçici ithal belgeleri" terimi, taşıtın tanımını yapan, ithal vergi ve resimlerine karşı teminatın ya da depozitonun sağlandığını ispat eden gümrük belgeleri;

e. "Müştebbisler" terimi, ticaret ve sanayi ile meşgul gerçek kişiler de dahil olmak üzere, kanuni statüleri ne olursa olsun ticari veya sınai teşekküller,

f. "Kişiler" terimi, hem gerçek hem de tüzel kişiler;

g. "Belgeleri veren kuruluş" terimi, geçici ithal belgelerini vermekle yetkilendirilmiş kuruluş;

h. "Kefil kuruluş" terimi, bir Âkit Tarafın gümrük idaresi tarafından onaylanmış, geçici ithal belgelerini kullanan kişilerin kefil olan kuruluş;

i. "Uluslararası kuruluş" terimi, geçici ithal belgelerini vermek ve bu belgelere ilişkin kefalet ile sorumlu ulusal kuruluşların bağlı olduğu kuruluş;

j. "Âkit Taraflar" terimi, bu Sözleşmeye taraf bir devlet ya da bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü;

k. "Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü" terimi, bu Sözleşmenin 33. Maddesinin 1. Fıkrasında atıfta bulunulan devletler tarafından kurulmuş ve oluşturulmuş, bu Sözleşme ile ilgili hususlarda üye devletleri üzerinde bağlayıcı olan kendi mevzuatını kabule ve iç hukuku çerçevesinde bu Sözleşmeye katılma kararını vermeye yetkisi olan örgüt;

anlamında kullanılır.

BÖLÜM 2**İthal Vergi ve Resimleri Ödenmeden ve İthalat Yasaklamaları ile Kısıtlamalarına Tabi****Olmadan Gerçekleştirilen Geçici İthalat****Madde 2**

1. Bu Sözleşmede belirtilen şartlara uygun olmak ve yeniden ihraca tabi olmak kaydı ile, Âkit Taraflardan her biri, bir diğer tarafın topraklarında kayıtlı ve bu topraklarda faaliyette bulunan müteşebbislerce ticari maksat ile ithal edilen ve uluslararası yol trafiğinde kullanılan taşıtların, herhangi bir ithal kısıtlama ve yasaklamasına tabi olmaksızın ve ithal vergi ve resimlerinden muaf olarak geçici ithaline izin verir.

5287

13.1.2005

2. Âkit Taraflar, geçici ithal belgesi himayesindeki taşıtların belirlenen süre zarfında yeniden ihraç edilmemesi halinde bu taşıtların, ithal vergi ve resimlerinin veya 27. Maddenin 4. Fıkrasının özel hükümlerinde öngörülen eşdeğer bir miktarın ödenmesini Sözleşmede belirtilen koşullar altında teminat altına alan geçici ithal belgeleri himayesine alınmasını talimatlandırabilir.

3. Geçici ithalattan sonra kiralanmak üzere geçici olarak ithal edilen taşıtlar, bu Sözleşmede yer alan haklardan yararlandırılmaz.

Madde 3

1. Yetkili makamlarca öngörülebiyecek şartlara bağılı olmak kaydı ile, ithalin yapılacağı ülkedeki kalış süresi göz önünde bulundurularak şoföre ve taşıtın diğere mürettebatına ait makul miktarda şahsi eşyanın ithaline müsaade edilir.

2. Yolculuk sırasında şahsi tüketime yönelik az miktarda tütün, puro ve sigaranın gümrük vergi ve resimlerinden muaf olarak girişine müsaade edilir.

Madde 4

Geçici olarak ithal edilen taşıtların normal depolarında bulunan akaryakıt, ithalata ilişkin yasaklama ve kısıtlamalar ile gümrük vergi ve resimlerinden muaf tutulur. Bununla birlikte Âkit Taraflardan her biri taşıtların ülkelerine geçici ithali sırasında depolarında bulundurabilecekleri azami akaryakıt miktarını belirleyebilir.

Madde 5

1. Hali hazırda geçici olarak ithal edilmiş bir taşıtın tamiri için gerekli parçaların ithalata ilişkin kısıtlama ve yasaklamalar ile gümrük vergi ve resimlerine tabi tutulmaksızın geçici kabulü sağlanır. Âkit Taraflar, bu parçaların bir geçici ithal belgesi himayesine alınmasını isteyebilir.

2. Değıştirilen ve yeniden ihraç edilmeyen parçalar, ilgili devletin mevzuatı çerçevesinde, hazineye masrafsız bir şekilde terk edilebilir veya masrafları ilgili taraflarca karşılanmak üzere resmi gözetim altında imha edilebilir. Aksi halde, bu parçalar ithal vergi ve resimlerine tabi tutulur.

Madde 6

Belge vermeye yetkilendirilmiş kuruluşlara, muadil yabancı kuruluşlar, uluslararası kuruluşlar ya da Âkit Tarafların gümrük makamlarınca gönderilen geçici ithal belgeleri ve uluslararası dolaşım belgeleri, ithalata ilişkin kısıtlama ve yasaklamalar ile gümrük vergi ve resimlerinden muaf tutulur.

BÖLÜM 3

Geçici İthal Belgelerinin Verilmesi

Madde 7

1. Âkit Taraflardan her biri, kendi tespit edeceği şartlar ve teminata bağılı olmak kaydı ile, uluslararası bir kuruluşu üye olan kuruluşları, ister doğrudan doğruya ister benzer kuruluşlar vasıtasıyla, bu Sözleşme himayesindeki geçici ithal belgelerini vermeye yetkilendirebilir.

2. Geçici ithal belgeleri, tek bir devlet veya gümrük bölgesi ya da birkaç devlet veya gümrük bölgesinde geçerli olabilir.

3. Bu belgelerin geçerlilik süreleri veriliş tarihlerinden itibaren bir yılı aşamaz.

Madde 8

1. Âkit Taraflardan tümünün ya da bazılarının ülkelerinde geçerli olacak geçici ithal belgeleri, "gümrükten geçiş karnesi" olarak adlandırılır ve bu Sözleşmenin 1 nolu Ek'inde bulunan standart formda olur.

2. Bir gümrükten geçiş karnesinin bir veya birkaç ülke için geçerli olmaması halinde, karneyi veren kuruluş bu durumu karne kapağında ve karnenin ithalata ilişkin yapraklarında belirtir.

3. *Âkit Tarafların sadece birinin topraklarında geçerli olacak geçici ithal belgeleri, bu Sözleşmenin 2 nolu Ek'inde yer alan standart forma uygun olabilir. Âkit Taraflar, aynı zamanda kendi mevzuatına uygun başka belgeler de kullanabilir.*

4. 7. Maddede belirtilen yetkili kuruluşlarca verilen geçici ithal belgeleri dışındaki belgelerin geçerlilik süreleri Âkit Taraflarca kendi mevzuatlarına uygun olarak düzenlenir.

5. Âkit Taraflardan her biri, talep üzerine, bir diğer Âkit Tarafa bu Sözleşme Eklerinde belirtilenlerin dışında kalan ve kendi topraklarında geçerli olan geçici ithal belgelerinin örneklerini temin eder.

BÖLÜM 4**Geçici İthal Belgeleri Üzerinde Yer Alacak Bilgiler****Madde 9**

Yetkili kuruluşlar tarafından verilen geçici ithal belgeleri, taşıtları işleten ve geçici olarak ithal eden müteşebbisin adına düzenlenir.

Madde 10

1. Geçici ithal belgeleri üzerinde beyan edilecek ağırlık, taşıtların boş ağırlığı olup metrik sistem ile belirtilmelidir. Belgelerin tek bir ülke için geçerli olması halinde, o ülkenin gümrük makamları başka bir ölçü sisteminin kullanılmasını öngörebilir.

2. Bir ülke için geçerli olan geçici ithal belgeleri üzerinde beyan edilecek kıymet, o ülkenin para birimi ile ifade edilir. Gümrükten geçiş karnesinde kıymet, karnenin verildiği ülkenin para birimi ile beyan edilir.

3. Taşıtların normal teçhizatının parçası olan alet ve edevatın, geçici ithal belgesi üzerinde özellikle beyan edilmesine gerek yoktur.

4. Gümrük makamlarının talebi halinde, yedek parçalar (jantlar, lastikler ve iç lastikler gibi) ve taşıtların normal teçhizatının bir parçası olmayan aksesuarlar (radyo, port bagaj gibi), gerekli özellikleri ile (ağırlık ve kıymet gibi) geçici ithal belgeleri üzerinde beyan edilir ve ziyaret edilen ülke terk edilirken ibraz edilir.

5. Römorklar, ayrı ithal belgeleri himayesine alınmalıdır.

Madde 11

Geçici ithal belgelerine belgeyi veren kuruluş tarafından eklenen herhangi bir bilgi, ancak belgeyi veren kuruluşun ya da kefil kuruluşun onayı alındıktan sonra değiştirilebilir. İthal ülkesi gümrük makamlarına belgeler tevdi edildikten sonra, bu makamların izni olmaksızın, ithal belgeleri üzerinde değişiklik yapılamaz.

BÖLÜM 5**Geçici İthalatın Şartları****Madde 12**

Âkit Tarafların gümrük makamlarının, geçici ithal belgeleri himayesinde kabul edilen bir taşıtı süren kişinin geçici ithal ülkesinin gümrük veya mali mevzuatına karşı ciddi bir kusur işlemiş olması halinde taşıtın ülkesine girişini ulusal mevzuatları uyarınca reddedebilmesi hali saklı kalmak koşulu ile, geçici ithal belgeleri himayesinde kabul edilen taşıtlar belge sahibinin tam yetki verdiği kişilerce kullanılabilir. Âkit Tarafların gümrük makamları sözkonusu kişinin belge sahibince tam yetkili kılındığını tevsik eder mahiyette bir belge talebinde bulunma hakkına sahiptir. İbraz edilen bu belge yeterli bulunmazsa, gümrük makamları ülkelerinde sözkonusu taşıtların belge himayesinde kullanılmasını reddedebilir.

Madde 13

1. Geçici ithal belgesinde belirtilen taşıtlar, aşınıp eskime durumu hariç, bu belgelerin geçerlilik süresi içinde orijinal haliyle yeniden ihraç edilir.

2. Yeniden ihraç işleminin ispatı, taşıtın geçici olarak ithal edildiği ülkenin gümrük makamları tarafından geçici ithal belgelerine muntazam bir şekilde konulacak çıkış vizesidir.

3. Âkit Taraflardan her biri, taşıtların ithal edildikleri ülkenin sınırları dahilinde yolcu veya eşya taşımacılığında, arızı haller dahil, kullanılmaları halinde bu taşıtların ithal vergi ve resimleri ödenmeksizin ve ithalat kısıtlama ve yasaklamalarına tabi olmaksızın geçici ithalat kolaylığını reddetme veya tanınan bu kolaylığı geri alma hakkını haizdir.

4. Bu Sözleşme kapsamında geçici olarak ithal edilen kiralık bir taşıt, geçici olarak ithal edildiği ülkede bu taşıtı kiralamış olan kişilerden başka birine ikinci kez kiralanamaz. Âkit Tarafların gümrük makamları, taşıtın geçici ithaline neden olan nakliye işleminin sona ermesi halinde bu taşıtın derhal yeniden ihraç edilmesini talep etme hakkını haizdir.

Madde 14

1. 13. Maddede belirtilen taşıtın yeniden ihracı şartına hâlel getirmeksizin, meydana geldiği ispat edilen bir kazada ağır hasara uğrayan taşıtlar için yeniden ihraç şart koşulamaz; bu taşıtlar;

a. Sorumlu oldukları ithal vergi ve resimlerine tabi tutulur, veya

b. Masrafsız olarak geçici ithal edildiği ülkenin hazinesine devredilir ki bu durumda geçici ithal belgelerinin sahibi ithal vergi ve resimlerinden muaf tutulur, veya

c. Resmi gözetim altında, masrafları ilgiliye ait olmak üzere imha edilir. Gümrük makamları, imhadan arta kalan parça ve maddeleri sorumlu oldukları ithal vergi ve resimlerine tabi tutabilir.

2. Özel kişilerin taraf olduğu davalarda gerçekleştirilen el koymalar hariç olmak kaydı ile, geçici olarak ithal edilen bir taşıt bir el konulma neticesinde yeniden ihraç edilemezse, geçici ithal belgesinin geçerlilik süresi içinde yeniden ihraç hükmü el konulma süresi kadar askıya alınır.

3. Gümrük makamları kefil kuruluşlara, mümkün olduğu ölçüde, geçici ithal belgeleri himayesinde ve o kuruluşların teminatı ile giriş yapan taşıtlara, kendileri tarafından veya kendi adlarına el konulduğunu bildirir ve almayı tasarladıkları tedbirleri iletir.

4. Özel kişilerin taraf olduğu davalarda gerçekleştirilen el koymalar hariç olmak kaydı ile, el koymalar esnasında taşıtın veya belgede liste halinde belirtilmiş nesnelerin kaybolması ya da çalınması halinde, gümrük makamlarına bu el koymaya ilişkin kanıtları sunan geçici ithal belgesi sahibinden ithal vergi ve resimleri tahsil edilemez.

Madde 15

Geçici ithalata hak kazanmış kişiler, gümrük makamlarının talep etmesi halinde her geçiş (giriş ve çıkış) için ilgili gümrük memurlarının vizesinin bulunması şartıyla, taşıtları belgelerin geçerlilik süresi içinde gerekli gördükçe ithal edebilir. Bununla beraber, geçici ithal belgeleri sadece tek bir seyahat için de geçerli kılınabilir.

Madde 16

Geçişlerde koparılan yapraklara sahip olmayan geçici ithal belgeleri kullanıldığında, gümrük makamlarının ilk giriş ile son çıkış arasında vermiş oldukları vizeler geçicidir. Bununla birlikte, son vizenin geçici çıkış vizesi olması halinde, son vize geçici ithal edilen taşıt ve parçalarının yeniden ihraç edildiğini tevsik eder mahiyette delil olarak kabul edilir.

Madde 17

Geçişlerde koparılan yapraklara sahip geçici ithal belgeleri kullanıldığında, her giriş vizesinden belgenin gümrük makamlarınca görüldüğü ve her müteakip çıkış vizesinden, 18. Maddede belirtilen haller dışında, belgenin gümrük makamlarınca kesin olarak ibra edildiği anlaşılır.

Madde 18

Bir ülkenin gümrük makamları, geçici ithal belgelerinin kaydını kesin ve şartsız olarak ibra ettikten sonra, ibra belgesinin usulsüz veya hileli olarak elde edilmesi halleri saklı kalmak kaydı ile, kefil kuruluştan ithal vergi ve resimlerinin ödenmesi talebinde bulunamaz.

Madde 19

Gümrük makamları, bu Sözleşme kapsamındaki geçici ithal belgelerinde kullanılacak vizeler için, gümrük idaresi veya bürolarının normal çalışma saatleri içinde herhangi bir ücret talep edemez.

BÖLÜM 6

Geçici İthal Belgelerinin Geçerlilik Sürelerinin Uzatılması ve Yenilenmeleri

Madde 20

Geçici ithal belgelerinin geçerlilik süresi içinde yeniden ihraç edilmeyen taşıtların, geçerlilik süresinin bitiminden sonra 14 gün içinde yeniden ihraç edilmek üzere gümrük makamlarına sunulması ve gecikme nedenlerinin tatminkar olması halinde, yeniden ihracın öngörülen süre zarfında gerçekleşmemesi dikkate alınmaz.

Madde 21

Âkit Taraflardan her biri, bu Sözleşmenin 3 nolu Ek'inde belirtilen şartlara uygun olması kaydı ile, bir başka Âkit Tarafça yapılan gümrükten geçiş karnesinin geçerlilik süresinin uzatılması işlemini tanıır.

Madde 22

1. Geçici ithal belgelerinin geçerlilik sürelerinin uzatılmasına ilişkin talepler, mücbir sebeple bu durum imkansız hale gelmedikçe, belgenin geçerlilik süresi içinde ilgili gümrük makamlarına iletilir. Eğer geçici ithal belgeleri yetkili bir kuruluş tarafından verilmiş ise, süre uzatma talebi belgelere kefil olan kuruluş tarafından yapılır.

2. Geçici olarak ithal edilen taşıt ve parçalarının yeniden ihraç edilebilmesi için gerekli süre uzatımı talepleri, ilgili şahsın gümrük makamlarını taşıt ve parçalarının müsaade edilen süre zarfında mücbir sebeplerle yeniden ihraç edilemediği konusunda ikna etmesi halinde kabul edilir.

3. Geçici ithal belgelerinin geçerlilik süreleri, bir yıldan fazla olmamak kaydı ile bir kez uzatılabilir. Bu süre sonunda yeni bir karne verilmelidir ve bu karne eski karnenin yerine kullanılmalıdır.

Madde 23

Âkit Taraflardan her biri, geçici ithalatın şartlarının tatminkar bir şekilde yerine getirilmediği hallerde, gerekli gördükleri kontrolleri yaparak, kendi ülkelerine geçici olarak ithal edilen taşıtlar veya parçaları ile ilgili olan ve yetkili kuruluşlarca verilen belgelerin yenilenmesine yetki verir. Belgelerin yenilenme talepleri, kefil kuruluşlarca yapılır.

BÖLÜM 7**Geçici İthal Belgelerinin Düzeltilmesi****Madde 24**

1. Geçici ithal belgelerinin kaydının usulüne uygun bir biçimde kapatılmamış olması halinde, ithalatın yapıldığı ülkenin gümrük makamları (belgelerin geçerlilik süreleri bitmiş olsun ya da olmasın), bir resmi makamca (konsolosluk, gümrük, emniyet, valilik, adli memur v.s) verilen ve bu Sözleşmenin 4 nolu Ek'inde yer alan standart forma uygun olup söz konusu taşıt veya parçalarının kendilerine arz edildiğini ve bu nedenle ithal edilen ülkenin dışında olduğunu tevsik eder mahiyette bir belgeyi, taşıt veya parçalarının yeniden ihraç edildiğini teyid eden bir delil olarak kabul eder. Söz konusu gümrük makamları, taşıtın veya parçalarının ithal edildiği ülkenin dışında olduğunu doğrulayan başka her türlü belgeyi de delil olarak kabul edebilir. Gümrükten geçiş karneleri dışında kalan ve geçerlilik süresi bitmemiş geçici ithal belgeleri, yukarıda belirtilen kanıt belgeleri ile aynı zamanda ibraz edilir. Gümrük makamları karnelerde, taşıt ve parçalarının yeniden ihraç delili olarak, müteakiben ziyaret edilen ülkelerin gümrük makamlarının tatbik ettiği vizeleri kabul eder.

2. Yeniden ihraç edilmiş olan taşıtlar ve parçaları ile ilgili usulüne uygun bir şekilde kapatılmamış geçici ithal belgelerinin tahrip olmaları, kaybolmaları veya çalınmaları halinde ithalatın yapıldığı ülkenin gümrük makamları, bu Sözleşmenin 4 sayılı Eki'nde yer alan standart forma uygun, bir resmi makamca (konsolosluk, gümrük, emniyet, valilik, adli memur v.s) verilen ve belgelerin geçerlilik süresinin bitiminden sonra söz konusu taşıtın veya parçalarının kendilerine arz edildiğini ve ithal edildiği ülkenin dışında olduğunu tevsik eden bir belgeyi yeniden ihraç delili olarak kabul eder. Söz konusu gümrük makamları, taşıtın veya parçalarının ithal edildiği ülke dışında olduğunu tevsik eder mahiyette başka her türlü belgeyi de delil olarak kabul edebilir.

3. Yeniden ihraç edilmiş olan taşıtlar ve parçaları Âkit Taraflardan herhangi birinin topraklarında iken gümrükten geçiş karnesinin tahrip olması, kaybolması veya çalınması halinde, o ülkenin gümrük makamları ilgili kuruluşun talebi üzerine, yerini alacağı karnelerin geçerlilik süresi kadar geçerli olmak kaydı ile yeni ikame belgeleri kabul eder. Bu kabul, tahrip olan, kaybolan ya da çalınan karnelerin önceki kabulünü geçersiz kılacaktır. Gümrük makamları ve belgeyi veren kuruluş tarafından gerçekleştirilecek iptal işleminden sonra bir karnenin usulüne uygun olmayan bir şekilde kullanımı halinde, belgeyi veren kuruluş ithal vergi ve resimlerinden sorumlu tutulamaz. Taşıt ve parçalarının yeniden ihracı için yeni ikame belgeler yerine ihracat izin belgesi ya da benzer belge verilmesi halinde, bu izin belgesi veya belge üzerindeki çıkış vizeleri, yeniden ihracın yeterli delili olarak kabul edilir.

4. Eğer taşıtlar, çıkış işlemi geçici ithal belgelerine işlenmeden ve müteakiben ziyaret edilen ülkelerde giriş vizesi o ülkelerin gümrük makamlarınca işlenmeden, geçici olarak ithal edildikleri ülkeden yeniden ihraç edildikten sonra çalınmış iseler, bu belgelerin kayıtları kefil kuruluşun temin edeceği bir çalınma kanıtını belgelerle birlikte sunması ve bunun yeterli bulunması halinde kapatılabilir. Eğer, geçici ithal belgelerinin geçerlilik süreleri bitmemiş ise, gümrük makamları bunların kendilerine teslimini talep edebilir.

Madde 25

24. Maddede belirtilen hallerde, gümrük makamları düzeltme işlemi için bir ücret talep etme hakkını haizdir.

Madde 25 Mükerrer

İlgili gümrük idareleri, geçici ithal belgeleri himayesindeki bir taşıtın başta savaş, iç karışıklık ya da doğal afetler olmak üzere, mücbir sebeplerle tamir edilemez şekilde tahrip olması ya da yok olması" nedeniyle yeniden ihraç edilememesinin kendilerini tatmin edici bir şekilde ispatlanması halinde, ithal vergi ve resimlerinin ödenmesini talep etmez.

Madde 26

Geçici ithal belgelerinin geçerlilik süresinin bitiminden sonra, bir yıl içinde kefil kuruluş; kaydın açık kaldığını bildirmemeleri halinde, gümrük makamları kefil kuruluşun taşıtların veya parçalarının ithal vergi ve resimlerini talep edemez. Gümrük makamları, kaydın açık kaldığının bildirilmesinden sonra bir yıl içinde, kefil kuruluş ithal vergi ve resimlerinin miktarına ilişkin ayrıntılı bilgi verir. Bu bir yıllık süre zarfında ayrıntılı bilgi verilmez ise, kefil kuruluşun bu miktara ilişkin sorumluluğu sona erer.

Madde 27

1. Kefil kuruluşların, geçici ithal belgelerinin kaydının açık kaldığının bildirilmesinden sonra, bu Sözleşmede belirtilen kurallar çerçevesinde taşıtların veya parçalarının yeniden ihraç edildiklerini tevsik edecek kanıtı sunmak için bir yıllık süreleri vardır. Bununla birlikte, bu süre ancak geçici ithal belgelerinin geçerlilik sürelerinin tamamlanmasından sonra yürürlüğe girebilir. Gümrük makamları kanıtın geçerliliğine itirazda bulunursa, bu durumu bir yıl içinde kefile bildirmek zorundadır.

2. Eğer müsaade edilen süre içinde kanıt temin edilmez ise, en fazla üç aylık bir süre zarfında, kefil kuruluş ithal vergi ve resimlerini teminata bağlar veya geçici olarak öder. Bu teminat ya da geçici ödeme, teminat olarak verildiği veya ödendiği tarihten bir yıl sonra kesinleşir. Bu son süre içinde, kefil kuruluş önceki fıkrada yer alan kolaylıklarla, teminat olarak verilen veya ödenen meblağın tarafına iadesi için çaba gösterebilir.

5287

13.1.2005

3. Kanunları gereği, ithal vergi ve resimlerinin teminat olarak alınmasına ya da geçici olarak ödenmesine imkan olmayan ülkelerde, önceki fıkraya uygun olarak yapılan ödemeler nihai ödeme sayılır. Bu ödeme, bu maddede öngörülen şartlar yerine getirildiği zaman iade edilir.

4. Geçici ithal belgelerinin ibra edilmediği hallerde kefil kuruluştan talep edilecek ödeme miktarı, taşıtların veya parçalarının yeniden ihraç edilmemesi durumunda tahakkuk ettirilecek ithal vergi ve resimlerinin -eğer varsa faizi ile birlikte- toplamından daha yüksek olamaz.

Madde 28

Bu Sözleşmenin hükümleri, Âkit Tarafların, sahtekarlık, kaçakçılık veya suistimal hallerinde, geçici ithal belgesi verilen veya karneyi kullanan kişiye karşı ithal vergi ve resimlerinin ve de bu kişilerin taahhüt altına girmiş oldukları durumdan doğan cezaların tazmini için dava açma haklarını etkilemez. Bu gibi hallerde kefil kuruluşlar gümrük makamlarına yardım eder.

BÖLÜM 8

Çeşitli Hükümler

Madde 29

Âkit Taraflar, uluslararası ticari karayolu trafiğinin gelişmesini engelleyici gümrük işlemleri uygulamamak için çaba sarfeder.

Madde 30

Âkit Taraflardan sınır komşusu olanlar gümrük işlemlerini hızlandırmak amacıyla gümrük nokta ve idarelerini mümkün olduğu ölçüde birbirlerine yakın yerlere kurmaya ve aynı saatler içinde açık tutmaya gayret gösterir.

Madde 31

Bu Sözleşmenin hükümlerine karşı herhangi bir ihlal, belirtilenden başka bir şekilde kullanım, sahte beyan yolu ile bir şahıs veya malın bu Sözleşmede belirtilen ithalat rejiminden usulsüz biçimde yararlandırılmasını sağlamak, suçluyu suçun işlendiği ülke kanunlarının öngördüğü cezalara tabi kılar.

Madde 32

Bu Sözleşmedeki hiçbir hüküm, bir gümrük veya ekonomik birlik kuran Âkit Tarafların, bu birliği oluşturan ülkelerde faaliyette bulunan müteşebbislere özel kurallar uygulamasına engel değildir.

Madde 32 Mükerrer

Bu Sözleşme, sağlanan kolaylıkların bu Sözleşmenin hükümlerinin uygulanmasına engel olmaması kaydı ile, Âkit Tarafların birbirlerine tek taraflı olarak veya ikili ya da çok taraflı anlaşmalar yolu ile daha fazla kolaylık sağlamasına veya sağlama arzularına engel teşkil etmez. Âkit Taraflara, geçici ithal belgeleri ve teminatlara yönelik taleplerinden vazgeçmeleri tavsiye edilir.

BÖLÜM 9
Nihai Hükümler

Madde 33

1. Avrupa Ekonomik Komisyonu üyesi ülkeler ve sözkonusu Komisyon Tüzüğü'nün 8. Fıkrasına istinaden Komisyona istişari amaçla kabul edilmiş olan ülkeler, bu Sözleşmeye;

- a. imzalayarak,
 - b. onay kaydıyla imzaladıktan sonra onaylayarak,
 - c. katılarak,
- taraf olabilirler.

2. Komisyon Tüzüğü'nün 11. Fıkrası çerçevesinde Avrupa Ekonomik Komisyonunun belirli faaliyetlerine katılabilen ülkeler bu Sözleşmeye, yürürlüğe girmesinden sonra, katılarak Âkit Taraf olabilirler.

2 (mükerrer). Herhangi bir bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü, bu maddenin 1. Fıkrası uyarınca Sözleşmeye taraf olabilir. Sözleşmeye taraf olan örgüt, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ni, Sözleşme kapsamındaki hususlara ilişkin yetkilerinden ve eğer varsa yapmayı tasarladığı değişikliklerden haberdar eder. Örgüt ve üye ülkeleri bu Sözleşmede yer alan yükümlülüklerden herhangi bir sapma olmaksızın, bu Sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde, karşılıklı sorumluluklarının ne olacağı hususunda karar verebilirler.

3. Bu Sözleşme 31 Ağustos 1956 tarihine kadar imzaya, bu tarihten sonra ise katılıma açık olacaktır.

4. Onaylama veya katılım, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne tevdi edilecek bir belge ile tamamlanır.

Madde 34

1. Bu Sözleşme, 33. Maddenin 1. Fıkrasında belirtilen ülkelerden beşi tarafından onay kaydı olmaksızın imzalandıktan veya onay ya da katılım belgeleri ibraz edildikten doksan gün sonra yürürlüğe girer.

2. Beş ülke onay kaydı olmaksızın imzaladıktan veya onay ya da katılım belgelerini ibraz ettikten sonra Sözleşmeyi onaylayan ya da katılan herhangi bir ülke ya da ekonomik entegrasyon örgütünde, bu Sözleşme, katılım veya onay belgesinin ibraz edildiği tarihten doksan gün sonra yürürlüğe girer.

Madde 35

1. Âkit Taraflardan herhangi biri, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği'ne bildirimde bulunarak bu Sözleşmeden çekilebilir.

2. Çekilme, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin çekilme bildirimini aldığı tarihten onbeş ay sonra yürürlüğe girer.

3. Çekilmenin yürürlüğe girme tarihinden önce verilmiş olan geçici ithal belgeleri geçerlidir ve bu belgeler kefil kuruluşun kefaleti altında kalır. Bu Sözleşmenin 21. Maddesinde belirtilen şartlara uygun olarak uzatılan süreler için de belgeler geçerliliğini sürdürür.

Madde 36

Bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra herhangi bir zamanda, aralıksız oniki aylık bir süre boyunca Âkit Tarafların sayısı beşin altına düşer ise Sözleşme yürürlükten kalkar.

Madde 37

1. Onay kaydı olmaksızın Sözleşmeyi imzalayan veya onay ya da katılım belgelerini ibraz eden herhangi bir ülke, herhangi bir zamanda Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bu Sözleşmenin ülkesinin uluslararası ilişkilerde sorumlu olduğu bölgelerin tamamını ya da bir kısmını kapsadığına ilişkin yazılı bir bildirimde bulunabilir. Bu bildirimde yer alan bölge ya da bölgeler Genel Sekreterin bu bildirim almasından doksan gün sonra veya Genel Sekreterin bu başvuruyu aldığı tarihte henüz Sözleşme yürürlüğe girmemiş ise yürürlüğe giriş tarihinde Sözleşmeye dahil edilir.

2. Bir önceki fıkrada atıfta bulunulan, uluslararası ilişkilerde sorumlu olduğu herhangi bir bölgenin de bu Sözleşmeye dahil olduğu bildiriminde bulunan bir ülke, 35. Maddede yer alan hükümler çerçevesinde, sadece bu bölge için de Sözleşmeden çekilebilir.

Madde 38

1. Âkit Taraflardan iki ya da daha fazlası arasındaki bu Sözleşmenin yorum ve uygulanmasına ilişkin herhangi bir sorun, mümkün olduğu ölçüde kendi aralarında müzakerelerle çözümlenir.

2. Eğer Âkit Taraflardan herhangi biri talepte bulunursa, müzakerelerle çözüme ulaştırılmayan herhangi bir sorun, soruna taraf olan Âkit Tarafların kendi aralarında mutabakatla seçtikleri bir veya daha fazla hakeme havale edilir. Sorunun taraflarının, hakem talep edilen tarihten itibaren üç ay içinde hakem ya da hakemlerin seçiminde mutabakata varamamaları halinde, taraflardan herhangi biri, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nden anlaşmazlığı karara bağlayacak tek bir hakem atamasını talep edebilir.

3. Önceki fıkra uyarınca atanan hakem veya hakemlerin kararları, sorunun tarafları açısından bağlayıcıdır.

Madde 39

1. Âkit Taraflardan her biri, bu Sözleşmeyi imzaladığı, onayladığı veya katıldığı sırada, kendisini bu Sözleşmenin 38. Maddesine bağımlı addetmediğini beyan edebilir. Bu rezervi koyan herhangi bir Âkit Taraf karşısında, diğer Âkit Taraflar da 38. Maddeye bağımlı sayılamaz.

2. 1. Fıkrada belirtilen beyanda bulunan herhangi bir Âkit Taraf, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bildirimde bulunarak, herhangi bir zamanda bu rezervini kaldırabilir.

3. Sözleşmeye başka hiçbir rezerv konulamaz.

Madde 40

1. Bu Sözleşme yürürlüğe girdikten üç yıl sonra, Âkit Taraflardan herhangi biri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne başvurarak Sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi amacı ile bir konferans toplanması talebinde bulunabilir. Genel Sekreter, tüm Âkit Taraflara bu talebi bildirir ve eğer Genel Sekreterin bildiriminden sonraki dört ay içinde Âkit Tarafların üçte birinden fazlası bu talep için mutabakat bildirirse, Genel Sekreter tarafından yeniden gözden geçirme konferansı düzenlenir.

2. Eger önceki fıkrada belirtildiği şekilde bir konferans toplanacaksa, Genel Sekreter tüm Âkit Tarafları haberdar eder ve kendilerini konferansın ele almasını diledikleri hususları üç ay içinde bildirmeye davet eder. Genel Sekreter, konferansın geçici gündemini ve önerileri konferansın toplanmasından en az üç ay önce tüm Âkit Taraflara gönderir.

3. Genel Sekreter bu madde uyarınca toplanacak tüm konferanslara, 33. Maddenin 1. Fıkrasında belirtilen tüm ülkeleri ve 33. Maddenin 2. ile 2 mükerrer Fıkralarında belirtilen Âkit Tarafları davet eder.

Madde 41

1. Âkit Taraflardan herhangi biri, bu Sözleşme için bir veya daha fazla değişiklik önerisinde bulunabilir. Değişiklik önerisi metni Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne gönderilir. Genel Sekreter bu metni tüm Âkit Taraflara iletir ve 33. Maddenin 1. Fıkrasında belirtilen ülkelere de bilgi verir.

2. Bir önceki fıkra çerçevesinde dağıtımı yapılan herhangi bir değişiklik önerisi, Genel Sekreterce değişiklik önerisinin dağıtımının yapıldığı tarihten itibaren altı ay içinde Âkit Tarafların hiçbirinden itiraz gelmez ise, kabul edilmiş sayılır. Bu Sözleşmeye taraf olan bölgesel ekonomik entegrasyon örgütleri, kendi yetki alanlarında bulunan hususlarda itiraz haklarını kullanır. Bu gibi hallerde, Sözleşmeye taraf olan söz konusu örgütlerin üye ülkeleri, bu haklarını tek başlarına kullanamazlar.

3. Genel Sekreter, önerilen değişiklik için bir itiraz olup olmadığını mümkün olan en kısa sürede Âkit Taraflara bildirir. Eger önerilen değişiklik için bir itiraz varsa değişiklik kabul edilmemiş sayılır ve hiçbir sonuç doğurmaz. Eger hiçbir itiraz yok ise değişiklik bir önceki fıkrada belirtilen altı aylık sürenin sona ermesinden üç ay sonra tüm Âkit Taraflar nezdinde yürürlüğe girer.

4. Bu Sözleşmenin Ekleri, bu maddenin 1, 2 ve 3. Fıkralarında belirtilen değişiklik işlemlerinden bağımsız olarak, tüm Âkit Tarafların yetkili idarelerinin mutabakatı ile değiştirilebilir. Genel Sekreter, değişiklik sonucu ortaya çıkan yeni metinlerin yürürlüğe girme tarihini tespit eder.

Madde 42

40 ve 41. Maddelerde yer alan bildirimlere ilaveten, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri 33. Maddenin 1. Fıkrasında belirtilen ülkelere ve 33. Maddenin 2. ile 2 mükerrer Fıkralarında belirtilen Âkit Taraflara aşağıdaki hususlara ilişkin bildirimde bulunur;

- a. 33. Madde uyarınca imza, onay ve katılımlar,
- a (mükerrer). 33. Madde 2 mükerrer Fıkra uyarınca, bölgesel ekonomik entegrasyon örgütlerinin yetkileri ve eger varsa yapmayı tasarladıkları değişiklikler,
- b. 34. Madde uyarınca Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihleri,
- c. 35. Madde uyarınca Sözleşmeden çekilme,
- d. 36. Madde uyarınca Sözleşmenin yürürlükten kalkması,
- e. 37. Madde uyarınca alınan bildirimler,
- f. 39. Maddenin 1. ve 2. Fıkraları uyarınca alınan beyan ve bildirimler,
- g. 41. Madde uyarınca herhangi bir değişikliğin yürürlüğe girmesi.

Madde 43

Cenevre'de 16 Haziran 1949 tarihinde yapılan Turing, Ticari Taşıtlar ve Karayolu ile Uluslararası Eşya Taşımacılığına Yönelik Taslak Uluslararası Gümrük Sözleşmeleri'nin Geçici Olarak Uygulanmasına ilişkin Anlaşma'ya üye bir ülke, bu Sözleşmeye üye olduğu anda, Ticari Taşıtlara ilişkin Taslak Uluslararası Gümrük Sözleşmesi'nden çekilmek amacıyla Anlaşmanın 4. Maddesinde öngörülen şartları yerine getirir.

Madde 44

Bu Sözleşmenin imza protokolü, Sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilir ve Sözleşme ile aynı kuvvet, sonuç ve sürekliliğe sahiptir.

Madde 45

31 Ağustos 1956 tarihinden sonra, bu Sözleşmenin aslı Birleşmiş Milletler Genel Sekreterince muhafaza edilir ve 33. Maddenin 1. Fıkrasından 2 mükerrer Fıkrasına kadar olan hükümlerde belirtilen ülkelerin ve Âkit Tarafların her birine tasdikli nüshaları iletilir.

Yukarıdaki hususları kabul zımında, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili şahıslar, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Her iki metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere, Cenevre'de bin dokuzyüz elli altı yılının Mayıs ayının onsekizinci gününde, İngilizce ve Fransızca birer nüsha olarak düzenlenmiştir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR**Türkiye Büyük Millet Meclisi**

Cilt	Birleşim	Sayfa
56	114	5
68	34	362
72	51	566:567, 593:604

I- Gerekçeli 713 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 51 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Plan ve Bütçe , Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/851